

ULUSLAR ARASI LOJİSTİK UYGULAMALARINDA TESLİM ŞEKİLLERİ

6

Prof .Dr. İ. Kahraman ARSLAN¹

GİRİŞ

Dış ticarete ihracatçı ve ithalatçıların değişik ülkelerde bulunması, ticari ilişkilerin bu ülkelerdeki farklı uygulamalara tabi oluşu, tarafların birbirlerini tanımamalarının yarattığı güvensizlik ve risk, farklı teslim yöntemlerinin kullanılmasına ve çok sayıda belgenin düzenlenmesine ihtiyaç göstermektedir. İhracatçılar, sattıkları malların bedellerinin kendilerine ödeneceğinden emin olarak malların sevkini ardından mal bedellerini tahsil etmek istemekte, hatta kimi zaman malların üretimine başlamadan önce ödeme garantisi talep etmektedirler. İthalatçılar ise sipariş ettikleri malların belirlenen süre içerisinde, istenen kalitede ve istenen zamanda ellerine ulaşmasını ve mal bedelinin ondan sonra ödenmesini istemektedirler.

Dış ticarete taraf olan firmalar farklı ülkelerde veya farklı kıtalarda yerleşik olup, dış ticaret sürecinde malların ülkeler arasında taşınması söz konusu olmakta ve çeşitli risk ve maliyetler ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle, dış ticarete alıcı ile satıcı arasında üzerinde anlaşmaya varılması gereken en önemli konulardan birisi malların taşıma işleminin kim tarafından organize edileceği, taşıma bedelinin kim tarafından karşılanacağı, taşıma sırasında ortaya çıkacak risklerden kimin sorumlu olacağı ve malların nasıl teslim edileceği, bir başka ifadeyle, malların teslimi ile ilgili olarak ortaya çıkacak yükümlülükleri kimin üstleneceğidir. Teslim yüküm-

¹ İstanbul Ticaret Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Uluslar arası Ticaret Bölümü, İstanbul, TÜRKİYE. karslan@ticaret.edu.tr ORCID ID: 0000-0002-0130-6509

itibaren meydan verilmemiş olacaktır. Ayrıca dış ticaretin işlem tekniklerinin bilinmesi, alım-satımın daha kısa zamanda ve daha düşük işlem maliyetleriyle gerçekleştirilmesini sağlayarak, tarafların (özellikle ihracatçının) rekabet gücünün artmasına olanak tanıyacaktır.

Bu amaçla geliştirilen ve uygulamaya konulan INCOTERMS terimleri uluslararası satış sözleşmelerinde taraflara kimin neye öncelik vermesi gerektiğini, riskin satıcıdan alıcıya doğru nasıl bölüşüleceğini belirten anahtar ticari unsurlar haline gelmiştir (Ramberg, 2011: 16). Böylece uluslararası bir satış sözleşmesinde Incoterms terimlerinden birine yapılan bir atıf, tarafların yükümlülüklerini belirleyerek ortaya çıkabilecek hukuki risklerin azaltılmasını ve küresel ticaretin kolaylaştırılmasını sağlamıştır (Sunay, 2012: 1). Bu açıdan Incoterms terimlerinin firmalar tarafından doğru ve tam olarak anlaşılıp uygulanması hayati önem taşımaktadır. Aksi halde firmalar telafisi olanaksız zararlarla karşı karşıya kalabilirler.

KAYNAKLAR

- Alkan, M. ve Erdal, M. (2004). Lojistik ve Dış Ticaret Sözlüğü (1. baskı). İstanbul: UTİKAD Yayınları.
- Arslan, K. (2017). Dış Ticaret İşlemleri, Detay Yayıncılık, Ankara.
- Atabey, A., Develi, A. ve Saraç, T. B. (2011), Dış Ticaret Ders Notları., Efil Yayınları.
- Başlangıç, S.Ö. (2015), Uluslar arası Lojistik uygulamalarında Teslim şekilleri ve Teslim Şekli Seçimini Etkileyen Unsurların Belirlenmesi, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.
- Brodie, P. (1999). Commercial Shipping Handbook (1st ed.). London: LLP.
- Caner, O. (2012). Incoterms 2010. İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 22(11),
- Çalış, A. (2007). İhracatta Teslim Şekilleri ve Nakliyat (1. baskı). Ankara: İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi Yayınları.
- Çelik, K., Kalaycı, C. ve Sandıkçılar, A. R. (2011); Dış Ticaret İşlemleri Yönetimi, Murathan Yayınevi, İstanbul.
- Ezel, H. (2013). Uluslararası Ticarete Teslim Şekilleri (Incoterms). Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Hein, N., Laporte, G. ve Roy, J. (2009). Business Environment Factors, Incoterms Selection and Export Performance. Operations and Supply Chain Management, 2(2), 63-78.
- Kemer, O. B. (2003); Pratik Dış Ticaret Teknikleri Teori-Uygulama, Alfa Basım Yayım, İstanbul.
- Lazar, A. (2011). The Incoterms Rules and Their Importance. Juridical Tribune, 1(1), 143-151.
- Onursal, E. (2013), Mevzuat ve Teknik Yönleri İle Dış Ticaret, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Özkan, Ö. (2012). Incoterms 2010 ile Getirilen Yenilikler. Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi, 31, 01-15.
- Öztürk, N. (2009); Dış Ticaret, Palme Yayıncılık, Ankara.
- Paliu, L. (2012). Development of the International Trade in Terms of Incoterms 2010 Rules. The Annals of Dunărea de Jos University of Galati, 1(1), 99106.
- Ramberg, J. (2011). ICC Guide to Incoterms 2010: Understanding and Prctical Use (1st ed.). Paris: ICC Services.
- Sunay, A. N. (2012). Incoterms 2010, Kuralları Hakkında Genel Bilgi ve Bu Kurallar Kapsamında DAT ve DAP Ticari Terimleri. E-Akademi Hukuk Ekonomi ve Siyasal Bilimler Aylık İnternet Dergisi, 127,